

Beslutning: Stillingtagen til anbefalinger fra §17, stk. 4 udvalget om Øresund

Åben sag

Sagsnr.: 19/25837

Sagen afgøres i: Byrådet 2018-2021

Indledning

Byrådet i Helsingør Kommune har med Vision 2030 besluttet, at Helsingør Kommune skal arbejde for et renere havmiljø og en øget biodiversitet i Øresund. Der er således fastsat et helt konkret visionsmål om, at der skal være gennemført en beskyttelse af havmiljøet i Øresund senest i 2030.

Som en del af dette arbejde, er der i starten af 2020 nedsat et § 17 stk. 4 udvalg til at drøfte og rådgive om, hvordan der skal arbejdes med dette spørgsmål. Med denne sag afrapporteres resultatet af udvalgets arbejde til Byrådet i form af et notat, der sammenfatter udvalgets synspunkter og anbefalinger.

Byrådet skal tage stilling til, hvordan Helsingør Kommune skal arbejde videre med at få gennemført en beskyttelse af Øresund.

Retsgrundlag

Ingen bemærkninger.

Relation til vision og tværgående politikker

Sagen har direkte relation til Vision 2030 og målet om, at der skal være gennemført en beskyttelse af Øresunds havmiljø i 2030.

Sagsfremstilling

Et § 17 stk. 4 udvalg om beskyttelse af Øresund (Øresundsudvalget) blev nedsat i starten af 2020. Udvalgets opgave har været, at drøfte og rådgive om, hvordan Byrådet kan arbejde for, at der gennemføres en beskyttelse af Øresund. Udvalget har alene haft en forberedende og rådgivende funktion og har således ikke beslutningskompetence. Udvalgets arbejde skulle munde ud i:

- 1) En anbefaling til byrådet af hvilken form for beskyttelse Helsingør Kommune skal arbejde for at få gennemført
- 2) En anbefaling til byrådet af en proces for, hvordan Helsingør Kommune videre skal arbejde med spørgsmålet.

1. Øresundsudvalgets arbejde

Udvalget har bestået af repræsentanter fra de politiske partier i byrådet, Øresundsakvariet, Biologisk Sektion (Københavns Universitet), Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet, Dansk Ornitologisk Forening, WWF (Verdensnaturfonden), foreningen Skånsomt Kystfiskeri, Helsingborg Kommune, Forsea og fiske-turbådene. Formand har været Kristina Kongsted, C. Center for By, Land og Vand har varetaget sekretariatsfunktionen for udvalget.

Udvalget har i alt afholdt 7 møder i perioden marts 2020 til maj 2021. På møderne har der været oplæg om vidtspændende emner relateret til Øresund, herunder natur og biodiversitet, den rekreative udnyttelse, erhvervsudnyttelsen, miljøtilstanden, havplanlægning samt erfaringer fra Sverige.

Udvalgets arbejde har afdækket, at der er mange værdier i Øresund, der er værd at beskytte og bevare samtidig med, at der mange forskelligrettede interesser, der skal varetages. Udvalgets arbejde har også vist nødvendigheden af, at spørgsmålet om en beskyttelse af Øresund løftes fra lokalt til nationalt niveau. Dels fordi det er staten der har kompetencen til at iværksætte beskyttelsesforanstaltninger til havs og dels fordi reguleringen på havet ofte foregår i internationalt regi.

2. Øresundsudvalgets anbefaling af beskyttelsesform

Det fremgår af udvalgets afrapportering, at der skal fokuseres på, at formålet med en beskyttelse af Øresund er at varetage hensynet til naturen, vandkvaliteten og biodiversiteten sammen med hensynet til en bæredygtig udnyttelse - erhvervsmæssigt såvel som rekreativt. Det bør desuden være et væsentligt element i beskyttelsen, at der sker en opdeling i zoner, med forskellig grad af beskyttelsesniveau, for netop at balancere beskyttelsen med benyttelsen. Samtidig bør det være en grundlæggende forudsætning, at en beskyttelse skal gennemføres i samarbejde med Sverige.

Der findes adskillige mulige beskyttelsesformer, hver med deres fordele og ulemper. Med baggrund i §17, stk.4 udvalgets anbefaling af, *hvad* der skal fokuseres på, anbefaler udvalget, at beskyttelsen gennemføres ved, at der udarbejdes en bilateral aftale mellem Danmark og Sverige om en koordineret beskyttelse og forvaltning af Øresund. Udvalget anbefaler ligeledes, at de to stater udarbejder en fælles vision for beskyttelsen af Øresund, der skal vise retningen for det videre arbejde.

3. Øresundsudvalgets anbefaling af afgrænsning

Udvalget peger på, at det kan være hensigtsmæssigt, at indføre en beskyttelse af Øresund i 2 faser. Fase 1 kan være en beskyttelse af det nordlige del af Øresund, svarende til strækningen mellem Gilleleje/Kullen og Øresundsbroen. Fase 2 kan medtage resten af Øresund fra Øresundsbroen til Stevns/Falsterbo. Fordelen ved en faseinddeling er, at den nordlige del af Øresund allerede indgår som beskyttet område jf. havstrategidirektivet og at der gives mere tid til afvikling af de udpegede råstofområder i Køge Bugt.

4. Øresundsudvalgets anbefaling af det videre arbejde

Da Helsingør Kommune og §17, stk. 4 udvalget ikke har direkte indflydelse på, hvilke beslutninger der træffes i de to stater, anbefaler udvalget, at det videre arbejde fokuserer på, hvordan Helsingør Kommune bedst muligt kan komme i dialog med de beslutningstagere, der kan løfte sagen landspolitisk. Blandt kommunens muligheder er at (citater):

- Orienter miljøministeren om resultatet af §17, stk. 4 udvalgets arbejde og opfordre til, at ministeren kontakter sin svenske kollega med en opfordring til at indlede et samarbejde om sagen.
- Søge at samle opbakning til en fælles borgmesterhenvendelse til miljøministeren, herunder synliggøre samarbejdet i KKR-regi.
- Invitere miljøministeren på besøg / til møde.
- Bede om foretræde for Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg.
- Afholde borgermøde eller event om Øresund.
- Bredt – og ved enhver lejlighed – gøre opmærksom på behovet for en beskyttelse af Øresund, herunder indsende et høringssvar på forslaget til havplanen, der opfordrer til, at gøre Øresund til et beskyttet havområde.
- Komme i dialog med lokale folketingspolitikere.

Endelig anbefaler udvalget, at byrådet koordinerer den videre proces med det tilsvarende udvalgsarbejde i Länsstyrelsen Skåne og med de organisationer, der har været involveret i udvalgsarbejdet.

Udvalgets synspunkter og anbefalinger er sammenfattet i det vedlagte notat.

5. Center for By, Land og Vands bemærkninger

Som nævnt ovenfor, har oplæggene og diskussionerne i udvalget vist, at det med den nuværende lovgivning og rollefordeling mellem stat og kommune, er vanskeligt at løfte opgaven med at gennemføre en beskyttelse af Øresund lokalt. Opgaven skal løftes af den danske og svenske stat i forening, hvis det skal blive til noget. Centret er derfor enig med §17, stk. 4 udvalget i, at det videre arbejde bør handle om, hvordan Helsingør Kommune kan få de rigtige beslutningstagere i tale og er også grundlæggende enig med udvalget i mange af de forslag, som udvalget er kommet med. Centret kan tilføje, at man ud over at få de lokale folketingspolitikere i tale, også kan gå i dialog med de folketingspolitikere der er valgt i storkredse, der grænser op til Øresund.

Blandt udvalgets forslag til den videre proces er, at Helsingør Kommune skal indsende et høringssvar på forslaget til havplan, der fra statens side er sendt i høring frem til d. 30. september 2021. Havplanen udgør den overordnede planlægning på havet og angiver de fysiske rammer, inden for hvilke offentlige myndigheder kan meddele tilladelser eller vedtage planer efter anden lovgivning. I forslaget er den nordlige del af Øresund zoneret som natur- og miljøbeskyttelsesområde. Zoneringen yder ingen yderligere beskyttelse end den nuværende, men er en gengivelse af allerede beskyttede områder. Center for By, Land og Vand vurderer, at det kan være en fin måde at sætte spørgsmålet om beskyttelse af Øresund på dagsordenen, at Byrådet indsender et høringssvar på forslaget til havplan. Hvis Byrådet beslutter, at der skal indsendes et høringssvar, vil et forslag hertil blive forelagt Byrådet i august eller september.

Øresundsudvalget foreslår også, at der skal afholdes et borgermøde eller et event, der skaber opmærksomhed om Øresund. Centret vurderer, at et borgermøde eller lignende er en god måde, at skabe opmærksomhed på. Centret vurderer imidlertid også, at værdien af et borgermøde især afhænger af timingen i forhold til de øvrige processer der foregår, både lokalt og nationalt.

Center for By, Land og Vand anbefaler i øvrigt, at Byrådet ikke her og nu lægger sig fast på en bestemt beskyttelsesform, men støtter, at det skal være en beskyttelsesform der sikrer natur- og miljøværdierne samtidig med, at der fortsat kan ske en bæredygtig udvikling af Øresundsregionen.

Økonomi/Personaleforhold

Sagen har ikke afledte konsekvenser for økonomi og personaleforhold.

Kommunikation/Høring/Borgerinddragelse

Sagen giver ikke anledning til særskilt kommunikation/høring/borgerinddragelse.

Indstilling

Center for By, Land og Vand indstiller,

1. **at** Byrådet med det vedhæftede notat er orienteret om anbefalingerne fra §17, stk. 4 udvalget om Øresund, herunder anbefalingerne af det videre arbejde.
2. **at** Byrådet støtter en beskyttelsesform der sikrer natur- og miljøværdierne samtidig med, at der kan ske en bæredygtig udvikling af Øresundsregionen.
3. **at** Byrådet beslutter, om der skal indsendes et høringssvar på forslaget til havplan.
4. **at** Center for By, Land og Vand, med inspiration fra udvalgets anbefalinger, udarbejder en procesplan for den videre politiske interessevaretagelse.

Beslutninger By-, Plan- og Miljøudvalget 2018-2021 den 07-06-2021

Ad 1: Orientering foretaget.

Ad 2: Indstillingen anbefales.

Ad 3: Udvalget anbefaler, at der indsendes et høringssvar.

Ad 4: Indstillingen anbefales.

Beslutninger Økonomiudvalget 2018-2021 den 23-08-2021

Ad 1: Orientering foretaget.

Ad 2: Indstillingen anbefales.

Ad 3: By-, Plan- og Miljøudvalgets indstilling anbefales.

Ad 4: Indstillingen anbefales.

Beslutninger Byrådet 2018-2021 den 30-08-2021

Ad 1: Orientering foretaget.

Ad 2-4: Indstillingerne godkendt.

Med denne endelige afrapportering er udvalgets arbejde ophørt.

Bilag:

1 -	Åben	§17 stk 4 udvalg om beskyttelse af Øresund. Endelig	(93800/21)	(H)
3781106		anbefaling		